

بررسی روند برگزاری جشن های باستانی ایران در دور اسلامی از آغاز سلجوقیان تا پایان دوره تیموریان (۴۲۹-۸۸۶ ه ق - ۱۰۳۷-۱۴۸۱ م)

حسینعلی کیانی

(کارشناسی ارشد ایران‌شناسی - گرایش آداب و رسوم و میراث فرهنگی)

چکیده

جشنهای ایران باستان از مؤلفه‌های مهم فرهنگی ایرانیان باستان بود که بعد از ورود اسلام به ایران باوجود تغییرات و تحولات اساسی در حاکمیت سیاسی ایرانیان و همینطور ایجاد تغییر و تحولات در حوزه‌های اجتماعی ایران، اما همچنان با فراز و فرود به موجودیت خویش در حوزه‌های فرهنگی ایران ادامه داد. در زمان حاکمیت ترکان سلجوقی (۵۹۰-۴۲۹ ق) جشنهای باستانی بخصوص جشنهای مهم سالیانه چون نوروز و مهرگان و سده کم‌وبیش برگزار می‌شد اما از زمان تهاجم مغولان به ایران تا روی کار آمدن ایلخانان با ایجاد فضای رعب و وحشت توأم با یاس و ناامیدی که معلول حملات و خشونت‌های عنصر مغول بود، برگزاری این جشن ها با وقفه همراه شد اما با آرام شدن اوضاع و بخصوص با اسلام آوردن ایلخانان به تدریج برگزاری جشن ها دوباره مورد توجه قرار گرفت در عصر تیموریان نیز به فراخور فضای فکری حاکمیت سیاسی، این جشن ها کم‌وبیش مورد توجه بودند. مساله پژوهش حاضر بدین شکل ارائه می‌گردد در تاریخ میانه ایران از زمان حاکمیت ترکان سلجوقی تا پایان حکومت تیموریان ۴۲۹-۸۸۶ ه ق، سیر برگزاری جشن های باستانی در حوزه‌های مردمی و حکومتی چگونه بوده است و برگزاری یا عدم برگزاری این جشنها چه ارتباطی با حاکمیت سیاسی و فضای فکری هر دوره داشته است. منابع مورد استفاده در این پژوهش، منابع ادبی و تاریخی است و روش تحقیق توصیفی تحلیلی و با استفاده از شیوه ی کتابخانه‌ای است.

واژگان کلیدی: جشن های باستانی، سلجوقیان، خوارزمشاهیان، ایلخانان، عصر فترت، تیموریان،

مطالعات هنر و فرهنگ

دوره ۵، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۹، صفحات ۶۵-۷۰